

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1682. usque ad annum 1690

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 90119231

§. 18. Ejusdem literæ ad Patrem Hispanicum Jesuitam Collegii Apamiensis
Rectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67608)

Sæc. XVII. „atque obtestor, ut seipsam quamprimum securitati, & Ecclesiam libertati restituat.

§. XVIII.

Ejusdem literæ ad Patrem Hispanicum Jesuitam Collegii Apamiensis Rectorem.

Sfondrot. Gall. vind. diff. I. §. 8. p. 364. Sub idem tempus crebro plurimum, propriæque experientiae testimonio innotuerat eidem Apamiensi Vicario, quod hujus Collegii Jesuitæ aut Regis gratiam aucupaturi, aut illius indignationem veriti præsens Ecclesiae schisma non sine Pontificii interdicti contemptu plurimum foverent, quocirca præfatus Vicarius ad Patrem Hispanicum Collegii Apamiensis Rectorem has transmisit literas: „Quia veri, legitimi- que Pastores non possunt non intempe commoveri, cum eorum, quos pascendos susceperunt, culpas erroresque spectare coguntur, ita argumentum acerbissimi doloris mihi est, quod experiar pergere Paternitatem Vestram, ejusque in Collegio Apamiensi socios, Romanæ sedi oblectari, nec velle obstinatæ in illam contumaciæ finem imponere. Enim vero ingens animi afflictio, quam ex vestra cæcitate percipio, illa est, quæ mihi

„cala-

„calamum in manus præbet, compel- **Sæc. XVII.**
 „litque vobis ante oculos ponere gravi- **A. C. 1682.**
 „tatem inobedientiæ, qua mandata
 „summi Pastoris obstinate hætenus re-
 „spuistis. Vereor equidem, ne operam
 „perdam, nec aliud hisce meis literis
 „profecturus sim, quam ut peccatum
 „peccato addatis, intellecta videlicet,
 „nec tamen observata veritate: si enim
 „ausi estis Ecclesiæ caput visibile, ejus-
 „que voluntatem contemnere, vobis
 „tam enixe, & tanto cum apparatu in-
 „sinuatam; qua ratione polliceri mihi
 „possum, vos monitis auscultaturos sim-
 „plicis Religiosi, quique inter ærum-
 „nas & exilia vitam ægre occulteque
 „sustentat, ut persecutiones effugiat,
 „quas contra illum vos concitastis?
 „Cæterum utcumque res cadat, & li-
 „cet votis meis effectus non respon-
 „deat, nec vos inducere ego possim,
 „ut scandala reparetis, quæ vestra culpa
 „in Ecclesiam Apamiensem induxistis,
 „quæque illam hodiedum conficiunt;
 „consequar illud saltem, ut mundus
 „totus intelligat, me nihil penitus o-
 „misisse, quo vos ad officium frugem-
 „que reducerem. Et vero quis novit,
 „an Christus mundi Salvator quique
 „nonnisi modico sputo lumen cæco re-
 „stituit, quis, inquam, novit, an ad
 „animæ vestræ curandam cæcitatem
 „ope-

Sæc. XVII. „opera mea, hoc est, vilissimo instru-
A. C. 1682 „mento uti velit, quo magis divitias
 „gloriæ suæ ostendat, absolutamque il-
 „lam potestatem, qua omnium cordibus
 „dominatur? Et vero nullum mihi gau-
 „dium majus evenire posset, quam ut
 „agnita tandem veritate ac errore de-
 „posito, quo tenebamini, cum cæco illo
 „Evangelico dicere possitis: *Cæcus cum*
 „*essem, nunc video.* Ah nimium felices
 „preces & monitiones meæ, si efficere
 „possent, ut vos errorum vestrorum se-
 „rio pœniteret; tunc enim mihi coram
 „Deo gloriari liceret, quod fratrem
 „meum lucratus essem, eumque in
 „viam veritatis, a qua aberraverat, re-
 „duxissem. „

„Hæc sunt, R. Pater, sincera erga
 „vos animi mei sensa, de quorum ve-
 „ritate si aliqua vos pulset dubitatio,
 „testimonium moderatio & patientia
 „illa perhibebunt, quibus contemptum
 „excepi, quo Decreta mea ludibrio ha-
 „buistis; sed ego malui vobiscum cha-
 „ritate & lenitate, quam vindicta ex-
 „periri. Nec contentus vos generali
 „& cum Clero universo admonitione
 „complecti, precarique, ne funesto schis-
 „mati faces subderetis, quo Ecclesia
 „nostra miserrime inflammatur, pri-
 „vata quoque monita adjeci, & vos
 „nominatim flagranterque rogavi; ac
 „cum

„cum prima nihil proficerent, plura & Sæc. XVII.
 „plura identidem suggesti, duosque in- A. C. 1682.
 „tegros annos rogando minandoque in-
 „sumpsi, nullumque finem feci vos il-
 „lius obedientiæ admonendi, quam Ec-
 „clesiæ debetis: & tamen si quis in-
 „mentem reducat, quantum hac chari-
 „tate abusi fueritis, sincere fatebitur,
 „indignos vos fuisse, quibus tantum
 „charitatis & indulgentiæ impendere-
 „tur; nam eodem tempore, quo Re-
 „galistæ horrore & abominationi omni-
 „bus erant, securi apud vos, vestris-
 „que in ædibus morabantur, nullo a-
 „nathematis metu, quo a sancto No-
 „stro Antistite perculsi fuerant. Cum-
 „que venerabiles illius cineres tumulo
 „adderentur, Regalistæ ex vestris ædi-
 „bus collegioque erumpebant, sacras
 „exequias, piosque fidelium luctus,
 „quibus Sanctissimo Præsuli parenta-
 „bant, profanis precibus gaudiisque
 „turbaturi, tantumque abfuit, vos isto-
 „rum hominum sacrificia pro profanis
 „impiisque habuisse, ut potius gloriæ
 „adscriberetis, cum pluries in vestris
 „Ecclesiis, invitantibus vobis, sacri-
 „lege litarent, ut adeo sine injuria dici
 „possit, funestum hoc schisma apud
 „vos natum, educatumque, vestrisque
 „in ædibus aras discordiæ excitatas
 „esse; & tamen hæc omnia, quibus
Hist. Eccles. Tom. LXV. I „San-

Sæc. XVII. „sanctissimas Ecclesiæ leges defædatis
A. C. 1682. „prælua tantum pejorum fuere, que
 „postea a vobis agitata sunt: si enim
 „veritatem fateri volumus, cui tandem
 „usurpatam ab Illustrissimo Archiepisco
 „po Tholosano Apamiensis Ecclesiæ au
 „ctoritatem, acerbissimam persecutio
 „nem in nos excitatam, & mille alias
 „calamitates, quæ hanc nostram Diœ
 „cesin inundarunt, cui, inquam, hæc
 „omnia mala nisi Societati vestræ ad
 „scribemus, immensoque desiderio
 „Diœcesin hanc nostram Regaliæ sub
 „dendi, vitamque regularem, quæ in
 „hac Ecclesia observatur, penitus de
 „lendi? Plane Pater la Chaise id du
 „dum animo conceperat, crediditque
 „nunquam opportunius deduci in opus
 „posse, quam Ecclesia Apamiensi suo
 „Pastore viduata; hunc in finem Vicarij
 „Generales, quos Capitulum elegerat,
 „in carceres detrusi, Canonici Refor
 „mati exilio proscripti, alius denique
 „Vicarius Generalis a Tholosano Archi
 „episcopo submissus, ut videlicet per
 „tot machinas tandem in manus ex
 „communicatorum Ecclesia nostra de
 „poneretur. Hujus Vicarii sacrilega
 „intrusio nihil aliud effecit, quam ut
 „Clerus totus miserando schismate scin
 „deretur; quippe aut revereri amplecti
 „que oportebat usurpatam potestatem,
 „aut

Sæc. XVII.
A. C. 1682.

„aut persecutionibus subjacere, quas
 „contempti vindicta excitasset; quam-
 „vis non defuerint quamplures Ordinis
 „Ecclesiastici, qui maluerint & bono-
 „rum jacturam, & libertatis facere,
 „quam verum legitimumque Pastorem
 „deserere, aut qui animo erant minus
 „ærumnarum tolerante, non prius in-
 „trusum admisere, quam carceribus
 „exilioque propositis. Soli vos Regu-
 „larium fuistis, qui Fortassini desiderio
 „flagrare visi estis; hinc ut primum
 „Apamiis comparuit, vos illius aucto-
 „ritatem primi agnovistis, vos obedien-
 „tiam jurastis, quippe qui probe intel-
 „ligebatis, illi nomen Vicarii Genera-
 „lis, vobis auctoritatem & Dominatum
 „in Diæcesin universam fore. Eodem
 „quoque momento, quo ille Apamiis
 „visus est, sex e vestris Patribus Con-
 „fessionalia occuparunt, tantoque im-
 „petu in sacras hæc functiones involare
 „observati estis, ut nemo non crederet,
 „vos tanta festinatione velle damna &
 „solitudinem vestram præteritam com-
 „pensare, quando videlicet expiatio
 „animarum interdicta vobis fuerat.
 „Tunc ergo omnes, ac etiam obstina-
 „tissimi peccatores ad veniam admitte-
 „bantur, & sanguis Redemptoris, tam
 „caute olim ab Episcopo nostro sanctæ
 „memoriæ administratus, nullo pror-
 „sus

Sæc. XVII., sus discrimine delectuque in obvius
 A. C. 1682., quosque fundebatur. Regalistsæ ipsi
 „quamvis anathemate percussi denue-
 „tati que, pacem conscientia, quam
 „flagitiis amiserant, privilegiis Indul-
 „gentiaque vestra reperturos sperabant
 „& vero absolventibus vobis pacem re-
 „pererunt, sed fallacem miseramque
 „nec minus recipienti inutilem, quam
 „funestam offerenti, quæque id tantum
 „effecit, ut peccatores semper magis
 „magisque obstinarentur, sensumque
 „omnem ac dolorem conscientia amitt-
 „terent, quo uno sanari revocarique ad-
 „frugem poterant; per hæc omnia morti-
 „feræ plagæ sunt Ecclesie Apamiens-
 „a vobis inflictæ, & nemo fere est,
 „qui non id ingenue agnoscat; quippe
 „non id tantum agitis, neque hoc solo
 „contenti estis, ut alieni intrusique Pe-
 „storis vocem audiatis, sed etiam or-
 „dinem ac disciplinam illam deletis,
 „qua Apamiensis Ecclesia ante alias in
 „Gallia floruerat, eratque nuper admi-
 „rationi; unde est, ut Societas, quam
 „cum Regalists, nostræque auctori-
 „tis usurpatoribus contraxistis, vos om-
 „nibus bonis exosos reddat, instarque
 „filiorum, qui materna viscera arrodant,
 „ignemque dissensionis ac discordia sinu
 „suo circumferant foveantque. Sed &
 „illud delictum ac pertinaciam vestram
 „exag-

„exaggerat, quod videlicet recordari Sæc. XVII.
 „adhuc liceat, Episcopum nostrum glo- A. C. 1682.
 „riofæ memoriæ, quamvis, quod de
 „Moyse legimus, omnium hominum
 „plane mitissimum, nihilominus ob fi-
 „mille delictum tres e Societate vestra
 „Patres anathemate percussisse, Cælo
 „quoque, ut vos ipsi scitis, contem-
 „ptum vindicante: ac utinam illius
 „pœna exemplo vobis fuisset, ut saltem
 „dicere de vobis liceret, quod olim
 „de schismaticis sui temporis Cypria-
 „nus: *Qui Christo non crediderant Sacer-*
dotem facienti, credere postea incipiunt
Christo Sacerdotem vindicanti.

„Cæterum tantum abest, vos tam
 „formidando iræ divinæ exemplo ab-
 „sterritos esse, atque ad animum re-
 „duxisse, quo apud Deum loco sint,
 „qui voces legitimi Pastoris audire re-
 „cusant, ut potius consideranti mihi,
 „quam ex pristinis moribus nihil muta-
 „veritis, quantoque contemptu Ro-
 „mani Pontificis Brevia exceperitis,
 „vereri liceat (id quod sine intimi do-
 „loris sensu proferre non possum) vos
 „ex eorum numero esse, qui in peccatis
 „obdurantur, quique de malo in pejus
 „semper proficiunt; eo enim audaciæ
 „profecti estis, ut non solum Episcopi
 „Apamiensis monita ludibrio vobis fue-
 „rint, sed etiam Principis omnium Epi-
 „sco-

Sæc. XVII. „scôporum, supremique Ecclesiæ Pa
 A. C. 1682. „storis ac Vicarii Jesu Christi monita
 „vocesque pari contemptu acceperitis;
 „quoties enim ne funesto huic schis-
 „mati vos implicaretis, neve Tholo-
 „sani Archiepiscopi auctoritatem in Ec-
 „clesiam Apamiensem dominatum usur-
 „pantis agnosceretis, non Patris taci-
 „tum affectu monuit, verum etiam ju-
 „diciis severitate prohibuit, majorem
 „Excommunicationem comminatus?
 „vicistis tamen, & a sententia vos dimo-
 „vendos non preces Romani Pontificis,
 „non minæ quidquam profecere. Utque
 „delicti vestri ac pertinaciæ magnitudo
 „tegeretur saltem, cum deleri non pos-
 „set, illud artificii excogitastis, ut pa-
 „lam passimque spargeretis, Breve Apo-
 „stolicum confictum fuisse suborna-
 „tumque. „

„Cumque Romani Pontificis Soli-
 „citudo hunc quoque prætextum vicif-
 „set, datis ad Provinciam vestrum
 „authenticis Bullæ suæ copiis, num-
 „tot tergiversationum, productæque in
 „longum contumaciæ tunc saltem vos
 „puduit? imo pertinaciam auxistis,
 „ipso Provinciali vestro delicti com-
 „plice, & apud Senatum Tholosanum
 „Pontificem Romanum deferente, ac
 „velut Patriæ hostem, Regniq[ue] Gal-
 „lici turbatorem accusante.

„Nihil

„Nihil ergo mirandum, si, cum ta-
 „les sint, qui Societatem vestram gu-
 „bernant, ii quoque, qui ab eorum
 „nutu exemploque pendent, iisdem
 „moribus, iisdemque exemplis imbuan-
 „tur. Id nuper apparuit in Rectoribus
 „Apamiensis Collegii, ut juventute im-
 „prudenter, ita Majorum imitatione
 „præfervidis inconsultisque; ii ergo
 „non contenti apud discipulos suos me-
 „moriam Antistitis Apamiensis despi-
 „cabilem reddere, temeritatem suam
 „eo usque perduxerunt, ut seditio-
 „sis de Romano Pontifice colloquiis, &
 „contemptum spirantibus, sacram illius
 „auctoritatem (quam naturali quadam
 „veneratione fideles omnes reverentur)
 „deflorare haud erubescerent. Scio
 „equidem magnitudinem criminis par-
 „tim fervore & imprudentia ætatis,
 „partim Seniorum exemplis, quibus
 „seducti illi sunt, utcumque elevari
 „posse; sed tamen neque illud negari
 „debet, Deum nec ætate, nec impru-
 „dentia cohiberi solitum, quo minus in
 „hujusmodi delicta severe non animad-
 „vertat, id quod exemplo patuit pue-
 „rorum Elisæum Prophetam irriden-
 „tium. „

„Enim vero, mi Pater, expecta-
 „bant omnes, ut quæ a Patribus hujus
 „Provinciæ perperam gesta fuerant,

Sæc. XVII. „Societas vestra improbare, retrahere
 A. C. 1682. „retque, culpa in paucos privatosque
 „revoluta: Verum spes ista fefellit, nam
 „quæ vos improbe designastis, tantum
 „abfuit ab aliis esse damnata, ut po-
 „tius Societas tota nihil magis cura-
 „verit, quam ut tam indignis auctori-
 „tatem præstaret, palamque faceret,
 „non aliquorum tantum membrorum,
 „sed corporis totius hanc pervicaciam
 „morbumque fuisse. Et ipse quoque
 „Provincialis vester cum Archiepiscopo
 „Tholosano certare vilus est, uter ma-
 „gis alterum superaret contemptu Pon-
 „tificis. Sed & qui in Societate annis
 „& auctoritate aliis præstabant, cum
 „de Vicario Christi sermo incideret,
 „pari cum juvenibus immoderantia
 „loquebantur, adeo, ut, nisi apud ple-
 „rosque præ vestris exemplis honestas
 „fuiſſet, & Apostolicis brevibus, quæ
 „pro Regalia Romanus Pontifex dede-
 „rat, illusum esset, & duo Sanctissimi
 „Episcopi pro hæreticis habiti, quos
 „tamen idem Pontifex præclarissimus
 „encomiis exornaverat. Denique adeo
 „palam nulloque pudore Societatis ve-
 „stræ Patres bellum indixere Vicario
 „Christi, ut nemo non dubitaret, vos
 „ob damnatam Romæ Theologiam ve-
 „stram moralem, confixosque Societa-
 „tis auctores, vindictam hac saltem via
 „mo-

„molitos esse. Expavit Gallia tam in- Sæc. XVII.
 „dignam agendi rationem, tamque a- A. C. 1682.
 „lienam a spiritu vestrorum fundato-
 „rum; & quamvis jam alias omnium
 „animi offensi essent, quod viderent in
 „Societate vestra, quæ in Christianis
 „dogmatibus imbuendæ Juventuti a-
 „perta fuerat, scribi docerique tam cor-
 „ruptos, sacrisque Evangeliiis adversos
 „morum aphorismos; imo qui purio-
 „rem doctrinam amplecteretur, sævis-
 „sima persecutione a vobis pulsari; ni-
 „hilominus tamen cum tanta cum pom-
 „pa apparatuque fidelitatem & obe-
 „dientiam erga sedem Apostolicam o-
 „stentaretis, nemo non credit, vos
 „hujus reverentiæ memores privatos
 „erga Magistros vestros affectus impe-
 „rio Romani Pontificis submissuros, etsi
 „hactenus tam flagranti studio menda-
 „cis patrocinati eratis, id ex incon-
 „sulto potius Zelo, quam contemptu
 „provenisse. Nunc vero postquam pa-
 „lam ostendistis, nullo apud vos loco
 „esse Romani Pontificis jussa, quam,
 „rogo, sententiam de vestra Societate
 „homines ferent, quando vident, eam
 „nunc in hanc, nunc in illam partem
 „rapi, seque ubicumque majus lucrum
 „& commoditas fuerit, tempori ac fa-
 „voribus accommodare, eamque au-
 „ctoritatem, quam aliquando ad cælos
 „us-

Sæc. XVII., que extulerant, jam depositam velle
 A. C. 1682., abrogatamque? Me quod attinet, ve-
 „niam dabit, si ingenue fatear, cum
 „turbas & discordias cogito a vobis in
 „Ecclesia excitatas, & illas inter secre-
 „tas preces gemitusque Deo meo ex-
 „pono, vehementer vereri, ne vaticini-
 „um Sorbonicæ scholæ de vobis com-
 „pleatur; quando videlicet rogata, an
 „recipi in Gallias Societas vestra debe-
 „ret? Vestro instituto regulisque ma-
 „ture examinatis, tunc temporis cum
 „nullo privato affectu ducebatur, nul-
 „lamque rationem habebat, ob quam
 „odio vos prosequi aut amore deberet.
 „In hanc sententiam prorupit: *Hæc So-*
 „*cietas videtur pacis Ecclesiæ perturbatio.*
 „*Et magis in destructionem, quam ædifi-*
 „*cationem.*

„Et vero quid timeri non debet a
 „corpore tam vasto, tam præpotenti,
 „ut vestra Societas est, & cujus uni-
 „cum studium est, Principes ac Magna-
 „tes hujus Sæculi sibi devincire, vitam
 „ex regulis mundanæ politix prudenti-
 „tixque instituere, & nihil non legiti-
 „mum ducere, quidquid ex opinionum
 „probabilium indulgentia Societati am-
 „plificandæ fervire potest? & plane ne-
 „gari haud potest, probabilium opinio-
 „num beneficio quamplurimos prætex-
 „tus & colores vobis obvenisse obve-
 „landæ

„landæ pertinaciæ & inobedienciæ ve- Sæc. XVII.
 „stræ; imo cum illæ non solum gravif- A. C. 1682.
 „simas quoque culpas excusandi virtute
 „polleant, verum etiam in pulcherri-
 „mas virtutes transformandi, nullus
 „dubito, persuasum vobis esse, quanto
 „magis obsequium Romano Pontifici
 „abnuitis, tanto perfectius vos Regi
 „obedire, perinde ac si ignorare debea-
 „tis, contra Decreta & Constitutiones
 „Ecclesiæ non licere Principibus Sæculi
 „obtemperare, ac præsertim in ea caus-
 „sa, in qua nemo nescit Regis Christia-
 „nissimi pietatem a duobus postremis
 „Confessariis, qui illius conscientiæ mo-
 „derabantur, esse circumventam. Quod si
 „tamen fidelitatis vestræ in Principem
 „fuit, contra Pontificis Romani repe-
 „tita Decreta Regaliam tueri, quid rogo
 „est causæ, ut vos fidelitatis hujus
 „Romæ pudeat? Nihil enim Romæ Pa-
 „tres vestri ardentius curant, quam ut
 „Romano Pontifici persuadeant, Jesui-
 „tas, qui in Galliis commorantur, in-
 „noxios esse, nec se huic causæ um-
 „quam implicasse. Hæc, mi Pater,
 „tam omnibus sunt nota, ut jam nemo
 „amplius dubitet, vos spiritu erroris
 „ac mendacii agitari, cujus enim cer-
 „tissima nota est pro temporum, loco-
 „rum, & circumstantiarum varietate
 „sententiam mutare. Vos præcipui &
 „ar-

Sæc. XVII. „ardentissimi Regaliæ Promotores estis,
 A. C. 1682. „idque tam notum & vulgatum est, ut
 „nemo id ignoret. Vos primæ faces
 „& auctores ejus schismatis, quo Ec-
 „clesia nostra tanto jam tempore con-
 „sistatur, idque tamquam egregium
 „facinus gloriæ vobis ducitis. Vos de-
 „nique non alia magis ratione apud Re-
 „gem effecistis, ut in plerasque hujus
 „Regni Universitates admitteremini,
 „quam quod nimio & indefesso studio
 „Regias partes sustinendi, Pontificis
 „gratia excideretis, & tamen audetis
 „interim Romæ Pontifici persuadere,
 „nihil a vobis contra Apostolicæ Sedis
 „Decreta, nihil contra reverentiam ei
 „debitam agitatum esse. Quid est hoc
 „aliud, mi Pater, quam velle primam
 „culpam majori adhuc flagitio non tam
 „tegere, quam cumulare, & quo pœ-
 „nam evadatis inobedienciæ ac rebel-
 „lioni vestræ debitam, non erubescere
 „Deo, & Spiritui Sancto in ejus Vica-
 „rio mentiri, perinde ac sicut istum de-
 „cepistis, ita & illum decipere liceret,
 „cui tamen omnia secreta cordis, ar-
 „canæque etiam cogitationes apertæ &
 „manifestæ sunt

„Hujus ergo tam districti Judicis æ-
 „quitate, si vobis ad mentem revo-
 „care otium esset, intelligeretis utique,
 „quantum vestra intersit tandem ad me-
 „liorem

Sæc. XVII.
A. C. 1682.

„liorem frugem redire, ac vehementi
 „timore concuti, ne is causam Eccle-
 „siæ aliquando suscipiat, vindicetque
 „Vicarii sui contemptum, & vos tan-
 „quam vasa ignominiaë quæque domum
 „Dei profanant potius debonestantque,
 „quam ornant, cum fastidio rejiciat.
 „Hæc sunt, mi Pater, inobedientiaë &
 „pertinaciaë vestraë, nisi illam abrum-
 „patis, funesti effectus, quosque vobis
 „ante oculos ponere animus mihi fuit,
 „ne videlicet argui aliquando possem,
 „partibus officii mei defuisse, utque ma-
 „jori cum fiducia usurpare possem illas
 „Apostoli voces: *Contestor vos, quia*
 „*mundus sum a sanguine vestro; non enim*
 „*subterfugi, quominus annuntiarem omne*
 „*consilium Dei vobis.* Si ergo in præsen-
 „tibus literis meis acrius forte vobis-
 „cum locutus sum, quam alioqui ge-
 „nius meus ferat, cogitate, non id a
 „me factum alio fine, quam ut justa,
 „& delicto vestro par severitas eum tri-
 „stitiaë sensum in vobis produceret, quæ
 „est secundum Deum, quæque in pec-
 „catoribus mater est veræ pœnitentiaë;
 „utque necessitate ultima Ecclesiaë re-
 „media in vos experiendi. Hæc unica
 „caussa fuit, ob quam non ea vobiscum
 „lenitate agere potui, qua alioquin
 „optassem, atque utinam liceret vobis
 „intimas animi mei fibras penetrare,
 „vide-

Sæc. XVII. „videretis nulla me contra vos indigna-
 A. C. 1682. „tione, aut desiderio vindictæ permo-
 „veri, nec persecutionibus, quas in
 „me excitastis, quidquam illius chari-
 „tatis minutum esse, quam Pastoralis
 „a me Dignitas exposcit; si enim odio
 „& vindicta omnes Christiani prohiben-
 „tur, quanto magis Sacerdotes, pri-
 „mique Jesu Christi Ministri, quos glo-
 „riari oportet, ac intimo gaudio per-
 „fundi, quoties *digni habiti sunt pro no-*
 „*mine Christi contumeliam pati.* Quodli-
 „Deus tanto me beneficio affecit, quan-
 „tum est pro ejus gloria privari liber-
 „tate, ac vitæ periculum quotidianum
 „adire, quæ rogo, insania esset, fructus
 „tot laborum amittere, tamque indi-
 „gnis profanisque affectibus cor incen-
 „dendum præbere? Officium, quo de-
 „fungor, est officium charitatis, amor-
 „que ac Sollicitudo veri Pastoris etiam
 „ad errantes oves profertur, & tunc
 „quoque, cum virgam levat cæditque
 „immorigeras, non sine suspirio sensu-
 „que intimi doloris id facit. Testor
 „Conscientiam meam, me ne charitati
 „quidem in vos defuisse, ipsique, qui
 „alioqui non æquis in me animis sunt,
 „fateri debent, nihil a me non lente
 „matureque peractum esse, omnique
 „passione procul. Delictum & inobe-
 „dientia vestra cum publica essent, se-

*cre-

„cretis monitionibus curari non pote- Sæc. XVII.
 „rant. Palam ergo vos monui, sed A. C. 1682.
 „cum nihil proficerem, nec dignare-
 „mini Constitutionibus meis deferre,
 „ad Ecclesiam vos detuli: sed hanc
 „quoque sprevistis, cum videlicet per
 „os visibilis sui capitis ad vos loquere-
 „tur. Quid ergo supererat mihi, nisi
 „videlicet delicti vestri complex esse,
 „patique vellem, ut alii quoque exem-
 „plo vestro perverterentur; quid, in-
 „quam, supererat, quam ut infectum
 „membrum a reliquo corpore separa-
 „rem? atque utinam, mi Pater, hunc
 „ictum, quem ego nonnisi invitus ac
 „lacrymantibus oculis inferre cogor,
 „declinaretis! Precabor interim Divi-
 „nam bonitatem, ut ipsa verbis meis
 „eam aspergat efficaciam, quæ tandem
 „devicto pudore, quo tam multi ab-
 „sterrentur, permoveamini, & deli-
 „ctum vestrum agnoscere, & digna
 „pœnitentia expiare; sic enim tam
 „Christiano & heroico facinore scanda-
 „lum abolebitis, quo tam multos of-
 „fendistis, meque ineffabili gaudio per-
 „fundetis, compensato dolore, quo ob
 „pervicaciam vestram acerbissime con-
 „fectus sum.„

§. XIX.